

1.) *Ad L. II. ff. 2. ff. de jurisd.*

Supponendo Judicem, qui judicandi habet potestatem de 300, & ultra non, hæreditatem, vero vel fundum, cujus valor sit 600, inter duos esse communem, alter alterum actione familiaræ eriscumdæ, aut communi dividundo, coram tali Judice convenire non poterit.

2.) *Ad L. 2. §. I. ff. de pactis.*

Plura habens Chyrographa Creditor, unum reddendo, non liberat debitorem.

3.) *Ad L. 23. Cod. de transact. & L. 3. §. 2. ff. eod.*

Si hærede cum putativo transfegerint Creditores hæreditarii, isque ex transactione debiti partem solverit., ablata sibi verum per hæredem hæreditate, pecuniam solutam à creditoribus repetere non poterit, neque ab hærede vero; quo & casu queri potest, utrum Creditores hæreditarii verum hæredem, ex pristina obligatione, qua super putativo cum herede transactum fuit, convenire possint? R. affirmative.

4.)

4.) *Ad 23. ff. de judiciis.*

Rei vindicationem soli Domino concedi notum est, verum an tam litis contestatæ tempore, quam sententiæ eum Dominum esse oporteat, non est ita expeditum; quid ergo, si post litem contestatam, vindicanti dominium supervenerit? novo libello nova lite opus fore putamus.

5.) *Ad L. 49. ff. hæred. petit.*

Si bonæ fidei possessor hæreditatis, cum debitoribus hæreditariis, aut qui res hæreditarias occupaverint consistere velit; audietur: utique si periculum fuerit, ne inter moras actiones intercedant, petitor autem hæreditatis citra metum exceptionis, in rem agere poterit.

6.) *Ad L. 1. Cod. de jure emphiteutico.*

Thesaurus in fundo emphiteutico repertus, non ad dominum directum, sed ad Emphyteutam pertinet.

7.) *Ad L. 46. pr. ff. de usufructu.*

Paterfamilias, filio exhæredato extraneum hæredem instituerat, puta Titium, Mevio autem fundum, detracto usufructu legaverat. filius per querelam inofficiosi evertit testamentum, & quæstio est, cui cedat usufructus, R. Mevio, qui fundi Legatarius est.

8.) *Ad L. 18. ff. de servitud.*

In omnibus servitutibus, quæ aditione confusæ sunt, responsum est doli mali exceptionem nocituram Legatario, si non eas iterum reimponi patiatur; & recte.

9.)

9.) *Ad L. 24. Cod. fam. caus. junctâ L. 91. ad
L. falc.*

Filium quem habentem fundum, portionem hereditatis fratribus, & quibusdam aliis, sub conditione, verbis precariis restituere sanxit Testator, post ejus conditionis eventum, hereditaria parte prædii, in quarta ratione retenta, compensato præterea, quod a cohæredibus vice mutua percepit: & si quid deest, in supplementum deducto, quod a cæteris in eo fundo solvitur, supra quartam habens, reddere compellitur. Ex hac lege, quæ ænigma præ se ferre videtur, uti & ex aliis deducimus, nullam esse differentiam inter Trebellianicam & Falcidiam quoad ea, quæ has in quartas, debent imputari.

10.) *Ad L. 27. ff. de reb. cred. junctâ Nov. 120.
cap. 6. §. ult.*

Civitas accepto ab administratoribus, non tenetur ex mutuo, nisi ad id speciale mandatum habeant, vel ejus in utilitatem veram esse pecuniam probent creditores.

11.) *Ad L. 33. ff. de cond. indeb. junctâ L. 51.
ff. eod.*

Ad deducendas vel tollendas impensas possessor nullam habet actionem, sed tantum retentionem, ex quo inferimus, quod si rem restituerit, non deductis aut ablatiis, nullo amplius easdem servare possit medio.

12.) *Ad L. 41. ff. de Pignoratitia actione vel
contra.*

*Rem alienam pignori dedisti, deinde Dominus rei ejus esse cepisti,
B datur*

datur utilis actio pignoratitia, id est *hypothecaria creditoris*, ex æquitate nimirum: improbe enim resistit, quominus utilis actio moveatur; non est idem dicendum, citatâ Paulus lege pergit, *Si ego Titio, qui rem meam obligaverat, sine mea voluntate hæres extitero, hoc enim modo pignoris persecutio non est concedenda Creditori.*

13.) *Ad L. 24. §. 1. ff. depositi.*

Cum quis ab initio nummos deponere vellet, non ut eadem redderentur nummorum corpora; sed ut tantundem solveretur; convenit: licet ea res egrediatur notissimos depositi terminos, actionem tamen locum habere, adeoque manere depositum, recte concludit PAPINIANUS.

14.) *Ad L. 21. ff. de hæred. vel actione vendita.*

Si venditor hæreditatis, rem aliquam hæreditariam post factam venditionem, antequam eam traderet, alteri vendiderit & tradiderit, hæcque apud secundum emptorem citra culpam & moram venditoris postea perierit, is ad rem ipsam conveniri quidem nequit, ad pretium autem recte convenietur; idemne dicendum est, in venditione rei singularis? R. tunc nequidem ad pretium conveniri potest.

15.) *Ad L. 5. ff. de rescind. vend.*

Cum venditor emptori, vel emptor venditori acceptum faciat, voluntas utriusque ostenditur id agentis, ut à negotio discedatur & perinde habeatur, acsi convenisset inter eos, ut neuter ab altero quidquam peteret.

16) *Ad L. II. §. 18. de act. empt. vend.*

Si venditor cum emptore pactus sit, ne de evictione teneatur, tali casu constat, non committi duplæ stipulationem, sed an re evicta, ad pretii restitutionem conveniri possit, quaeritur? sic omnibus ferme placet interpretibus, aut ut opinamur, contra juris rationem.

17.) *Ad L. 21. §. ult. ff. de act. empt. venditi.*

Qui domum vendebat, exceptit sibi habitationem donec viveret, aut in singulos annos decem, emptor maluit primo anno decem præstare, secundo anno habitationem, TREBATIUS ait, mutandæ voluntatis potestatem eum habere, singulisque annis alterutrum præstare posse, hæc decisio TREBATHI, quamvis venditori dura videri potest, non est tamen à vera juris ratione aliena.

18.) *Ad L. ult. Cod. de pact. pign.*

Merito CONSTANTINUS in lege sanxit, ut Lex commissoria in pignoribus, infirmetur, & in posterum omnis ejus memoria aboleatur.

19.) *Ad L. 27. Cod. de evict.*

Si fundum sciens alienum vel obligatum comparavit Athenocles, neque quidquam de evictione convenit, quod eo nomine dedit, contra juris poscit rationem; ex his deducunt aliqui emptorem malà in fide constitutum, pretium repetere posse; probabiliorem autem sustinemus sententiam eorum, qui dicunt, quod tali casu nec pretium nec interesse debeat.

20.) *Ad L. 21. Cod. de testamentis.*

Controvertitur, cui juri adscribenda sit testamenti factio, utrum juri naturæ, utrum positivo? sententia eorum, qui contendunt eam juri positivo adscribendam esse, probabilior videtur, ex quo inferimus, quod si in testamento aliqua desit sollemnitas, hæres legitimus bona hæreditaria retinere possit, etiam in conscientia, licet de defuncti voluntate dubitet.

21.) *Ad L. 13. ff. de lib. & posth. instit. vel ex-hæred.*

Si ita scriptum sit, si filius mihi natus fuerit, ex hære esto (ex reliqua parte uxor mea hæres esto) si vero filia mihi nata fuerit, ex triente hæres esto, ex reliqua parte uxor hæres esto, & filius & filia nati essent; supponendo hæreditatem relictam valere septingentis; filia centum consequetur.

22.) *Ad L. 6. de condit. instit.*

Siquis ita institutus sit, si monumentum, post mortem Testatoris, in triduo proximo mortis ejus fecisset, cum monumentum in triduo perfici non posset, dicendum erit, conditionem evanescere tanquam impossibilem, itaque non tenebitur hæres ad constructionem monumenti nequidem post triduum.

23.) *Ad L. 1. ff. test. quemadm. aperiantur.*

Inter Interpretes disceptatur, an liceat transigere de controversiis, quæ ex testamento proficiuntur, non inspectis testamenti tabulis? Affirmantium sententiam probabilem putamus.

24.) *Ad L. 87. §. 4. ff. de legatis 2do.*

Inofficiosas adversus donationes, datur querela ad similitudinem inofficiosi testamenti, quatenus hæ revocantur, ardua quaestio est; nos non in totum, sed quousque legitima ratio exigit, revocari existimamus.

25.) *Ad L. 20. §. 2. ff. de alim. leg. & L. 19. de ann. leg.*

Titia usumfructum legavit Mevio ejusque fidei commisit, ut ex redita fundi præstaret Pamphilo & Stycho annuos sexcentos, seu alimenta, quoad vivant; quaeritur, an mortuo Mevio, hæres ejus alimenta præstare debeat? R. negative, sed nec hæres Titiae ea debebit.

26.) *Ad L. 17. §. 7. ff. ad S.C. Trebellianum.*

Si quis rogatus fuerit, ut si sine liberis decesserit, restituat hæreditatem, & naufragio simul cum patre, filius perierit, an conditio defecerit, videamus, & magis non defecisse arbitror, inquit ULPIANUS, & rectè.

27.) *Ad L. 13. §. 1. & L. 35. §. 4. de donat. mort. causa. Item Nov. 87. in prin. & Cap. 1.*

Si donationi mortis causa pactum adjiciatur, ut nunquam revocari possit, apud omnes in confesso est, donationem fieri irrevocabilem, verum an maneat donatio mortis causa, elegantis est disquisitionis, & quamvis maxima pars Interpretum,
con-

contendat eam migrare in donationem inter vivos, nos tamen mortis causa donationem manere posse tuebimur.

28.) *Ad L. 35. ff. de acq. Rer. Dom.*

Si Procurator in eius rem suam quasi meam alii tradiderit, non recedit, ab eo dominium.

29.) *Ad L. 48. de acq. Rer. Dom.*

Fætus ovium furtivarum, etiamsi prægnantes subreptæ sint, apud bonæ fidei emptorem editi, ad eum pertinent.

30.) *Ad L. 63. de re iudicata.*

Constitutum est sæpe, inquit MACER, res inter alios iudicatas, aliis non præjudicare, id, tamen non impedit, quo minus sententia lata contra debitorem agentem de proprietate pignoris, nocere possit creditori scienti.

31.) *Ad L. 76. ff. de solut. & prin. instit. quibus modis obligatio tollitur.*

Inter fidejussorum beneficia etiam recensetur actionum cessio, quam tamen fidejussor frustra desiderat post solutionem, si præviè non convenerit, ut mandentur, actiones.

32.) *Ad Cap. 28. § de Jurejurando.*

Juramentum adjectum actui, qui tantum in favorem agentis non valet, efficit ut jurans teneatur hunc actum in conscientia fer-

fervare, sed an exinde adversus eum in foro externo datur actio? R. Negative.

33.) *Ad Cap. 6. de pactis, & Cap. 8. de Simonia.*

Si Patronus Decimator, qui tenetur ad competentiam alicui conferat Pastoratum, cum pacto, ut minore contentus, competentia, vel ne competentiae petat augmentum, aut domum pastorem, praesentatio erit Simoniaca.

34.) *Ad Cap. 40. de pactis.*

Prævia pactione ab iis, quæ per Moniales recipiuntur in Sorores, seu quæ religionem ingrediuntur, etiam si Monasterium sit insufficientis & pauper, aliquid recipere Simonicum est.

35.) *Ad Cap. clement. de Jure Patronatus.*

Plures si sunt Patroni quæritur an cogi possint, ut per tur- num praesentent. R. Negative.

36.) *De Decimis.*

Decimæ laicales si transferuntur in Monasterium, num manent laicales an verò ecclesiasticæ? R. Videndum an per se purè & simpliciter, an cum castro cui annexum est jus decimandi, sub nexu feudali transferantur, priore casu fieri ecclesiasticas existimamus, secus autem posteriore.

37.)

37.) De foro competente.

Sequi debet diffamans forum diffamati.

Impertinens:

Lis genuit leges, legum lis filia: vivi

Non sine lite solet, nec sine lege potest.

